

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

DR. FRANCISY LAJOS.

Társzerkesztő:

DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13 sz.

Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény. ::

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fillér.

A választói jog alapelvei.

VI.

A vagyoni cenzus.

Nyitra, febr. 23.

Ha fontos állami szempontok és társadalmi érdekek követelik, hogy a választói jog cenzusos legyen, akkor az értelmi cenzus után nyomban a vagyoni cenzus következik, mint a választói jog gyakorlásának egy másik erkölcsi garanciája.

A kormány javaslata a választók két kategóriájától követel vagyoni cenzust.

1. Azoktól, a kik irni és olvasni tudnak, de elemi iskolai képzettséggel (hat elemi vagy más egyenlő értékű iskolai osztálynak sikeres elvégzése) nem bírnak, sem legalább két év óta állandóan alkalmazott ipari munkások, sem bármennyi idő óta alkalmazott ipari előmunkások, sem pedig legalább öt év óta bármely, tehát mezőgazdasági foglalkozási körben is alkalmazott munkások. Az ilyeneknek, hogy választói jogot kaphassanak, legalább húsz korona egyenes állami adót kell fizetniök, vagy pedig legalább nyolc katasztrális hold ingatlanuk a tulajdonjogát kell igazolniok.

2. Azoktól, a kik irni és olvasni nem tudnak. Ezek csak akkor lehetnek szavazók, ha legalább negyven korona egyenes állami adóval vannak megróva vagy legalább tizenhat katasztrális hold ingatlanuk a tulajdonosai.

Az ezen kategóriákban körvonalozott vagyoni, illetőleg adócenzus mindenek előtt igazságtalan. Ha ugyanis az elemi iskolai képzettség hiánya szükségessé teszi azt, hogy azoktól, a kik ebben a hiányban szenvednek, más garancia és pedig vagyoni cenzus követeltessek, akkor ezt a garanciát mindenkitől, a ki az említett hiányban szenved, meg kell követelni. A kormány javaslata pedig az ipari munkásoktól, a kik legalább két év óta egy munkaadónál dolgoznak, a vagyoni cenzust nem követeli meg, míg a mezőgazdasági munkásoktól még két évi állandó alkalmaztatás mellett is megköveteli, úgy hogy ezektől már öt évi állandó alkalmaztatást kíván ahoz, hogy az irni és olvasni tudás alapján, adócenzus nélkül is lehessenek választók.

Ezen kétféle és igazságtalan mérték szerint a 30 éven felül levő mezei munkásokból, ide értve a segédsze-

mélyzetet is, szavazó lenne 95.546, az iparforgalmi munkásokból 224.721, jöllehet a mezei munkások körülbelül a kétszeresét teszik ki az iparos munkások számának.

Ha tekintetbe vesszük azt a döntő fontosságú körülményt, hogy a mezei munkásköz jobban ragaszkodik a hazai röghöz, melylyel szorosabban összefonódott és a viszony is a mezőgazdasági munkaadó és munkás között bensőségesebb, patriarchálisabb, bármennyire megromlott is ez a viszony az utóbbi időben, lehetetlen meg nem látnunk a javaslat ezen intézkedésében a kormány álláspontjának teljes felforgatását. Konzervatív és magyar nemzeti alapmotívumokkal igyekszik a kormány indokolni ennek a javaslatnak minden intézkedését, de különösen a választói jogosultság körülhatárolását. De sem nemzeti, sem konzervatív szempontból helytállónak nem lehet mondani azt az intézkedést, mely ilyen mesterséges akadályt gördít a munkásköz legmegbízhatóbb rétegének, a mezőgazdasági munkások osztálynak politikai érvényesülése elé.

Súlyos kifogás alá esik továbbá a kormány javaslatában a cenzus magassága. Egy agrikulturnális or-

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

A kászónházi tanító.

Irta: **Sebők Zsigmond.**

— Ma eljönnek a szomszéd tanítók — mondotta házigazdám, a ki egy alföldi nagy tanyai területen öntözgette a tudás plántáját.

— Kik jönnek?

— Az ásothalmi, a feketeháti meg a kászónházi.

Már nem tudom nevenapja volt-e házigazdámnak vagy egyéb ünnepi alkalmatosság adott titulust a vendéglátásra.

— Messziről jönnek? — kérdeztem.

— No, az ásothalmi nem. Az, ha jól lépeget, tíz órakor indulhat, hogy ebédre itt legyen. A feketeházi is megérkezik idején, ha mindjárt utnak eredt, a mint letette a bögrét, melyből a reggeli tarhóját kanalazta. Hanem a kászónházi! Annak ugyan meg kell hajszolnia az apostolok lovait. Annak már hajnalban kell indítania.

Az a hely, ahova a vendéget várták, tanyai iskola volt. Egyszerű zsindeyes ház, előtte feszület meg harangláb. Vasárnap volt, hát mély esend borult az iskolára. No, ilyen-

kor hétköznap sem éppen hangos, mert a mezei munka idején otthon fogják a gyereket. Most, vasárnap, mintha minden aludnék a pusztán. A homokos út érintetlen szűz folyó gyanánt fehérlett s a bueskaik szőlőből elhagyatottan sötétlett ide váza a esőszállványnak. Nem hallatszott egyéb a nyárfalevelek föl-fölzúduló zörgésénél, mikor a kőza szélben egyszerre úgy megindultak, mintha világgá akarnának repülni.

Nem sokkal dél előtt kiállt a házigazdám a liceumsövény elé és beárnyékozván kezével a szemét, szétkémlt a laposságon:

— Jönnek már, mondotta.

Csakugyan érkeztek. Három felől. Az egyik keletről, a másik nyugatról, a harmadik valahonnan délről. Hanem én meg nem látom őket, ha a gazdám nem figyelmeztet rájuk.

— Látja, ott, a hármás jegenyénél azt a vékony árnyékot? Olyan, mintha lebegne a levegőben, vagy mintha apró fehér felhős-kében járna. Az az ásothalmi kollega. Az a fehérség alatta a kamáslija. Arra délről a feketeháti ballag. Ott, az a mozgó kis szürke gomba! Csupa fej, azaz paraplé. mert az paraplével sétál. No ezek már közel járnak. Hanem ott nyugaton, szinte az éghajlatnál,

egy kis fekete pont latszik. Az is ember. Azaz, hogy nem éppen ember, (tette hozzá kesernyés tréfával) csak tanyai tanító. Az a szegény kászónházi. Hát annak van még egy kis sétája idáig.

Az ásothalmi tanító lassankint megnőtt, az árnyék testté sűrűsödött és látni lehetett, hogy mint gázolja a homokot. Hosszú lépéssel, jókedvűen. A kalapja is félre volt csapva. A mint egy-egy tanya mellett elhaladt, úgy tetszett, hogy valami láthatatlan ellenséggel hadakozik. Hosszú botot körben forgatott maga körül. Olykor le is guggolt, aztán hirtelen fölemelkedett, mintha ugrásra készülné. Nyilván ijesztgetett valamit.

— Hehe — nevetett a házigazdám — bajban az atyafi. A tanyai kutyák pályáznak a kamáslijára.

Amint közelebb ért, hallani lehetett a kutyák esaholását. Egyik tanya ebtársadalma a másiknak adta át az embert. Három-négy elnyuladozó árnyék kísérte a tanya széléig, ahol már hivatalos komolysággal várta a szomszéd tanya esaholó népsége. Így közeledett folytonos zenebona közt, akár valami potentát. Csak éppen hogy kutyaugatás kísérte mozsár dörgés helyett.

szágban, a hol 793.419 olyan kis és törpe birtokos van, a kiknek földbirtoka 2 és 10 hold között váltakozik, nyilvánvalóan antisociális és jogellenes dolog a vagyoni cenzust 8, illetőleg 16 katasztrális holdban megállapítani. Ez a kis- és törpebirtokos osztály is az ország leghívebb eleme és 53.08 százalék erejéig magyar. De nem magyar részéből is jó 20 százaléket sorozhatunk a nemzet és államhű réteghez, mert tudjuk, hogy ez az osztály csak ott ül fel a nemzetiségi agitációnak, a hol a közigazgatás vagy gyenge, úgy hogy az agitátorok üzelmének véget vetni nem mer, vagy rossz, s azért véget vetni nem tud.

Alapjában el van hibázva a vagyoni cenzus elvének gyakorlati alkalmazása ott, a hol ez az elv kilép az erkölcsi határvonalakból, melyek között megszületik a jogsultsága. Vagyoni cenzust azért veszünk fel a választói jog kellékeül, mert benne erős garanciát vélünk birni az állam- és társadalomfentartó erőkhöz való ragaszkodás iránt. Fellehet pedig tételezni ezt a ragaszkodást mindenkinél, a kinek a hazában bárminő, de főképp örökölt ingatlan van.

Az ingatlan adóobjektum birtokosa osztozkodik polgártársaival a nemzeti vagyonban, osztozkodik birtokának aránya szerint a nemzeti vagyonra hármló terhekben is s azért, ha arról van szó, hogy általános vagy nagy kiterjedésű szavazó jogot adjunk az ország polgárságának, akkor ezt a jogot az ingatlan adóobjektumok egyetlen egy birtokosától sem szabad megtagadni. A birtokmennyiség itt nem határoz, általános választójog mellett annak, a ki birtokos, egyúttal választónak is kell lennie.

— Ép-e még az ikrád? — kiáltotta elébe a házigazdám.

— Csaknem ép, — felelte vissza vigan az érkező. — Csiba te! (Az utóbbi fölszólítás a mi komondorunknak szolt, mely szintén élénken érdeklődött a botrányt okozó lábszárvédő iránt.)

Kiesi arcu, fekete bajszu, sovány fiatal ember volt. Az Ádám-esutkájára — a mint mondani szokták — kulaesot lehetett volna akasztani. Hanem gavallérosan öltözködött. A kis, kacsiás kabátja alig ért a háta közepén túl és a kockás nyakkendője óriási esokorba volt kötve. A cipőjéről elegáns mozdulattal leverte a homokot, — hogy a következőben még vastagabban ellepje.

— Van-e kártya? — kérdezte.

— Van.

— Hát savanyúviz?

— Az is akad.

— Hát a tekintetes asszony hol van?

— Kiesoda te? — csodálkozott a házigazdám, a ki legényember volt. Öreg legény.

— A tekintetes asszony. Csak megházassodtál, amióta nem láttalak?

— Volt eszembe. Ki temetkezne el ide hozzám a homokba?

Ez az egyetlen eléggé széles alap az általános választói jog fogalmához képest. Es megnyugtató lehet mindenkire nézve, hogy ez egyszersmind biztos és reális alap is. Az 1—2 holddal vagy kis viskóval bíró választó magában véve több garanciát nyújt az ő polgári megbízhatósága iránt, mint az iskolát végzett ember, a kinek sokszor semmi megkockáztatni, semmi veszteni valója nincs. Ebből természetesen nem az következik, hogy az iskolai képesítéssel bírónak ne adjunk választói jogot, hanem csak az következik, hogy ha általános választói jogról vagy nagymérvű jogkiterjesztésről van szó, akkor mindezek előtt a birtokos osztálynak adjuk meg ezt a jogot.

Azért a mely kormány a konzervatív és nemzeti szempontok hangoztatása mellett, a jogkiterjesztés jegyében választójogi javaslatot terjeszt elő, de abban a kis- és törpebirtokosok százezreit kizárja a választói jogsultságból, az játékot űz a szavakkal és hamis célokra törekszik.

Lukács László protektor? A Lukács-Désy pörben a vád tárgyát Désy Zoltán volt pénzügyi államtitkár és orsz. képviselőnek az az ismeretes állítása képezte, hogy Lukács László miniszterelnök Magyarország legnagyobb panamistája.

Ennek az állításnak a bizonyítékául Désy a főtárgyalás során a következő súlyos vádpontokat terjesztette elő:

1. Lukács a Magyar Banktól állami üzletek kéréséből kifolyólag négy millió nyolcszáz ezer korona vagyoni előnyt szerzett és ezt az összeget nem szolgáltatta be az állam pénztárába, hanem az 1910-ik évi választások költségeinek fedezésére fordította.

2. Lukács László mint pénzügyminiszter a Báuffy-kormány alatt az államra nézve rossz, de egy konzoreiumra nézve rendkívül előnyös szerződést kötött az osztályorsjáték-társasággal s mikor megszűnt pénzügyminiszter lenni,

megválasztotta magát a társaság igazgatósági elnökének.

3. Zalatnán levő házeit és pedig az egyiket közvetlenül, a másikat a gyulafehérvári takarékpénztár közvetítésével eladta a kincstárnak az épületek és telkek becsértékét jóval felülmúló áron.

4. A csomagszállító vállalatot pressionálta, hogy az ellenzéki lapok szállítását szüntesse be, s midőn a vállalat a miniszter kivánságát megtagadta, konkurrens vállalat támasztása által akarta a csomagszállítót tönkre tenni.

Lukács miniszterelnök a vádat képviselő főügyész helyettes kijelentése szerint az ellene felhozott vádpontokra a valódiság bizonyítását kívánta, de a főügyész helyettes azt a zalatnai házakra vonatkozó pont kivételével ellenezte és a bíróság meg nem engedte.

Tényleg tehát nincs tisztázva az a kérdés, vajjon elkövette-e Lukács László azokat a dolgokat, melyekkel őt Désy Zoltán megvádolta.

A valódiság bizonyításának meg nem engedését a bíróság a panama fogalmának általa adott egészen új, soha azelőtt nem hallott, soha és sehol el nem fogadható meghatározására alapította.

A bíróság szerint panama csak az, „ha valaki a köz- és magánérdek megsértésével tiltott módon magának vagyont szerez. Minden más, habár jogtalan magánérdek előmozdítására irányuló egyéni tevékenység vagy közreműködés, ha ennél az egyéni vagyonszerzésre irányuló önérdék hiányzik, már nem panama, hanem az ágyazott protekció”.

Ezen definíció szerint az újpesti kasszabeterők, a színházi kabátlovajok, a pártéai esirkefogók valahányszor megosztottnak a rabolt vagy lopott holmin, panamisták. Ha azonban akad valaki az ilyen jeles társaságban, a ki ritka nagylelkűségből csak éppen hogy közreműködik az idegen vagyon elcsatolásánál, de abból semmit sem tart meg magának, hanem társainak vagy egy harmadiknak cedálja az egészet, az már nem panamista, de nem is rabló, nem is tolvaj, nem is esirkefogó, hanem úgynevezett protektor.

Lukács László is ennél fogva, ha bebizonyosodnék róla, hogy négy millió koronát meghaladó jogtalan előnyt szerzett a Magyar Banktól választási célokra, nem panamista lenne, hanem csak úgynevezett protektor.

De hát derogálhat-e a miniszterelnöknek az, hogy ő protektor legyen? Mióta szegény Magyarországon protektornak lenni?

Az ástothalmi tanító kárvalottan nézett a fehér kamáslijára. Azt bizony ezután is csak a tanyai ebek fogják méltányolni.

— Mit esináljak én ebben a sivatagban, ha egyitek sem házasodik meg? — dohogott. Aztán kissé megvizsgálgató hangon tette hozzá: Hát elengedem az asszonyt, hanem lássuk az ebédet!

— Mindjárt itt lesz a többi is. Amott jön már Gábor a Fehérhátról, meg Radnyai Kászonházáról.

Hát jöttek. Egyszer csak megszólalt egy hang a sövény mellett:

— Dicsértessék!

Ott állott a szürke paraplé alatt a feketeháti tanító. Kis köpös ember, homlokán mint valami koszoru csillog az izzadság gyöngye.

— Van-e savanyúviz? — Kérdezte levegőért kapkodva.

— Van.

— Hát kártya?

— Akad az is.

— Azért. Aztán visszahoztam a könyvet is. A lányom küldi. Már elolvasta.

Piros kötésű könyvet vett ki a zsebéből és átadta a házigazdámnak. Degré Alajosnak

valamikor az ötvenes években megjelent regénye volt.

A ház előtt, az árnyékban, kis asztal volt meg szék. A köpcös alak letelepedett a székre és ott zihált egy darabig. Szemét végig jártatta rajtuk és valami fény csillant meg benne.

— Csak hogy megint emberek közt vagyok! — morogta. — Három hónapja nem láttam intelligens embert a lányomon kívül. A lányom pedig...

Legyintett a kezével.

— Hát persze, hogy elkeseredig szegény. Persze, hogy a nyakamon vénül. Ki is koptatná a cipőjét a szegény tanyai tanító háza körül? János öcsém se mutogatja a kamásliját nálunk.

János öcsém hirtelen lesütötte a szemét és szemérmesen igyekezett eltüntetni a kacér lábszárvédőit.

— Oh, kedves bátyám, én oly gyakorlatlan vagyok hölgytársaságban, — rebegette — aztán sok a dolgom... tudja, a kötelességtudó pedagógus...

A feketeháti nagyot nevetett.

— Jól van, jól van, öcsém. Igazad van.

Miért nem engedte meg tehát a bíróság a valódiság bizonyítását?

Talán attól tartott, hogy abban az esetben, ha a bizonyítás során Dész vádpontjai bebizonyulnának, Lukács László olyan protektor lenne, mint a minő protektorok lehetnek a fentebb említett társaságok tagjai?

Ha ettől tartott a bíróság, akkor miért adott a protekcióról és a panamáról olyan meghatározást, mint a minőt adott?

Bármiképp is fejtjük meg ezt a talányt, a megfejtés az ország ezidőszerinti miniszterelnökére nézve semmiképp sem lehet kedvező.

Modern lovagok.

II.

Társadalmi paraziták.

A társadalmi felfogás s a lovagiasság üzleti kihasználói nagyon vigyáznak féltett monopóliumukra s a terrorizmus összes eszközeivel gyáván kiáltják ki azt a sértett felet, a ki nem vesz lovagias elégtételt. A fegyveres elégtétel elmulasztója elveszti a közbecsülést, társadalmi halottá lesz. A sértett fél tehát kényszerítve van arra, hogy a párbajra való kihívás által úriembernek ismerjen el egy olyan valakit, aki őt megelőzőleg az illem sőt sokszor még az egyéni tisztesség rovására is megsértette. Mert a sértést, melyből kivétel nélkül minden párbajügy ki szokott fejlődni, az alávaló, modortalan, tisztességtelen viselkedést a társadalmi felfogás még nem tartja magában véve megbélyegzőnek s elkövetőjüket felhatalmazza, hogy olyan elégtételt adjon, melynek adására nem úri viselkedésével már a priori disqualifikálta magát. E pontban tehát határozottan meglátják az igazságtalan elbírálást, mely mindig a sértő javára szól s ebben rejlik az egész párbajintézmény elavult, immorális alapja.

Más kérdés az, hogy van-e joga bármely néven nevezendő társadalmi tényezőnek a lovagiaskodás szüntelen követelésével másokat büntényekre kényszeríteni. A felelet igen egyszerű: nincs. A társadalom magunkfajta, véges emberi elmével bíró lények összessége, melynek semmiképp sem lehet hatalma a tizparancsolat isteni törvényét megszegni s hamis cégek alatt büntényeket elkövetetni. A társadalmi törvények, szokások csak addig kötelezők, míg ellentétbe nem jutnak felsőbbrendű erkölcsi tényezők örökérvényű parancsaival. A társadalom már igen sok furesaságot hozott

létre, mely idővel nyomtalanul eltűnt s eljön majd az idő, midőn az emberek épen úgy fognak majd mosolyogni a lovagiaskodó társadalmi parazitán, mint mi a krinolinon. Mihelyt a társadalmi előítéleteken felülemelkedik a józan ész s mielőtt a közfelfogás addig a magaslatig fog finomulni, hogy nem a párbajozás megtagadását, hanem a párbajra okot szolgáltató viselkedést, az embertársakkal szemben való komisz, tapintatlan, pökhendi, sértő modort is disqualifikáló eszelekedetnek fogja tartani, megszűnik a durva erőszak uralma s nem lesz több párbaj.

Mig azonban idáig jutunk, sok időnek kell eltelnie, mert a közfelfogás ekkora fejlődését csak a műveltségbeli előhaladás tudná biztosítani. A párbaj ellenzőinek jelenleg még gúny a részük, legyávézzák őket. Ez ugyan még a legkisebb baj, mert a legyávézásnak itt is csak annyi értéke van, mint annak a másoknak, amit a héttagú tolvajbanda hetedik tagja kap a kertek alatt, mikor társai éjjeli munkára tatálkát adnak egymásnak s ő a végső pillanatban a jobb lelkiismeret parancsára visszalép a vállalkozástól. A jó vivó semmit sem kockáztat, neki a párviadal játék, a rossz vivó egy otromba szokás kedvéért teszi kockára életét, ami megint nem bátorság, nem férfiaság, hanem könnyelműség, vakmerőség. A férfias bátorság tehát mindkét esetben teljesen ártatlan a dologban.

Társadalmi állásfoglalás.

A párbaj ellen való állásfoglalás napjainkban még nagyon hálátlan mesterség. Viszont azon naiv emberektől, akik ha nem is épen krakélérek, de a lovagiasság iránt való tiszteletből hívei a párbajnak, igazán nem lehet rossz néven venni, hogy nem tudnak körülrajongott előítéleteiktől megszabadulni. Azok ebben nevelődtek fel, azoknak hiába magyarázná bárki, hogy a mai krakélérek és párbajhősök semmi szellemi rokonságban nincsenek a középkori lovagokkal, hogy háromnegyed részük közönséges szélhámos, aki önző célokból terrorizálja az ideálokat tisztelő, hiszékeny embereket s aki semmiképp sem érdemli meg, hogy vele a kiszemelt áldozat „lovagi módon” intézze el a maga sérelmét.

Hiába is emelik föl szavukat társadalmunk legjobbjai e gyalázat ellen, a bajt gyökeresen kiirtani nem fogják, bár kétségtelen, hogy az emberségesebb felfogásnak egyre több követője akad. De az intézmény végleges

kiirtása, törvényhozás útján a párviadalnak igazi értékére való leszállítása s ezzel kapcsolatban az egyéni becsület hathatósabb védelme csak egy módon lehetséges: új, nemesebb gondolkodású nemzedéket kell nevelnünk, mely már az iskola padjairól magával viszi az életbe a mélységes megvetést s a kérelhetetlen elvi harcra való lelkes késztséget a kereszténység meggyalázóival szemben. Móját lehetne ejteni annak, hogy a pedagógus, mégpedig tanító és tanár egyaránt előadásai közben, valahányszor a körülmények alkalmat adnak erre, megmagyarázná, felvilágosítaná a gondjaira bizott ifjúságot a párbaj mibenléte felől. Nem elég megfogadtatni az érettségizett ifjakkal a párbajellenes álláspontot, hanem lelkükben benső, szilárd meggyőződésé kell erősíteni azt a felfogást, hogy elfoglalt állásunk az egyedüli, mely megfelel az erkölcsi követelményeknek, a becsületes keresztény gondolkodásnak. Csak így lesz elég lelki erejük arra, hogy az ellenkező véleményen lévők támadó viselkedésével szemben szilárdan kitartsanak saját elveik mellett.

A kultúra harca.

A közoktatásügyi kormány rendeleti úton intézkedett a békekonferencia emlékének iskolai felelevenítéséről s a fák és madarak napjáról. Kétségtelen, hogy ezek a kedves kis állatok megérdemlik a gondoskodást, de miért ne lehetne az emberi élet ellen intézett gyilkos párbajmerényletek kiirtását a közoktatásügyi kormánynak hasonló eszközzel elősegíteni? A párbaj mellett egyetlen józan, komoly okot nem lehet felhozni, az a mai viszonyok közt sem nem erkölcsös, sem nem „lovagias”, sem nem „úri” mesterség, hanem egyszerűen csak gyilkosság. Maradjon meg a vívás testedző, egészséges sportnak, de ne legyen eszköz, melylyel a halálos ítélet veszedelmének elkerülésével meggyilkolhatjuk embertársunkat. Társadalmi életünk számottevő tényezői, akik párbajellenes állásponton vannak, elvülhetetlen érdemeiket szereznék a közműveltség nemesítése körül, ha befolyásukat a közoktatásügyi kormánynál oly értelemben érvényesítenék, hogy a nemzet minden rendű és rangú nevelői, a kultúra munkásai rendeleti úton a párbajellenes mozgalom szolgálatába belevonassanak.

Egészséges gondolkodású ifjúság nélkül a párbaj a jövőben is fenn fog állani s teljes kipusztítása a jövőben épen olyan lehetetlen lesz, mint most. Könnyörtelenül letaszítani bi-

Bár én se sétáltattam volna a kamáslimat a lányos házak körül annó valamikor.

Épp az ebédhez ültünk, mikor szinte észrevétel nélkül belépett a kásonházi tanító. Szelíd arcú, alázatos ember. Poros volt és bizonyosan fáradt (mert hiszen hajnal óta talpon volt), de nem nagyon látszott rajta. Inkább elevennek, fölindultnak és szinte boldognak tetszett.

— Hálás vagyok, tisztelt kolléga — mondta házigazdám — hogy szíves volt meghívni e nagyrabecsült vendégkoszoruba. Ez életemnek szép emléke leend.

— Mindenkor örömmel látjuk, Radnyai bácsi, — mondotta a házigazdám. — Üljön csak ide mellém. Ide ni! Ide, ide!

A kásonházi tanító ugyanis mindenáron az asztal végére akart telepedni és csak káhatalommal lehetett a korát megillető helyre hurcolni. Egyre mentegetőzött:

— De kérem, tisztelt kolléga, nagyon is tudatában vagyok én esekély szerénységemnek. Oh, oh, hiszen én a népnevelői karnak a legérdemtelenebb tagja vagyok... a legelmaradtabb tagja... míg önök... önök...

Mikor végre leültették, feszesen és szinte mozdulatlanul ült helyén. Csak éppen, hogy

a kezét nyújtotta ki, mikor a tálból vett, a mire különben legalább is kétszer kellett neki-bátorítani. Akkor is a legkisebb és legkevésbé kívánatos falathoz nyult. Nagyon keveset evett. Hanem a szeme mégis oly meglegedett, szinte jólakottan boldog volt, mintha nem is madarászai tanyái iskola, hanem valami hercegi palota asztalánál lakmároznék.

— Mikor volt a városban Radnyai bácsi? — kérdezte a házigazdám.

— Öt éve nem voltam, könyörgöm, öt éve, — felelt.

— Az ugyan nagy idő. Nem kíváncsi voltam oda?

— Oh, dehogy nem, mindig vágyódtam a kultúra empóriumába, de én ott már oly idegenül érzem magamat... azok a magas kőpaloták elszorítják az ilyen egyszerű keblet... Közel harminc éve oktatom a zsenge nemzedéket a pusztán, elszoktam a nagyvárosi forgatagtól. És a gyerek miatt sem mehetnék.

— A gyerek állapota nem javul? — kérdezte a házigazdám.

— Nem, könyörgöm. Szegényke most is csak úgy fekszik az ágyban, mint mindig az a régmúlt, szivrendítő nap óta, midőn lezuhant a fáról.

— Tud-e már beszélni?

— Tud, tud, de csak én értem meg a szavát. Ez okból sem hagyhatom magára. Ma is csak azért távoztam el kórágya mellől, mert ő maga is unszolt rája... és mert olt-hatatlan vágy vonzott e baráti körbe.

A baráti körben ugyan alig halatszott egyéb e kurta mondatoknál: „Told közelebb a savanyuvizes üveget” „No, még ebből a rétesből”, „Ej, nincs az a szénás szekér, a mire még egy villával föl nem fér”, de a kásonházi tanító úgy hallgatta, mintha valami ritka zene lenne. Úgy láttam, hogy nem is a szavakra figyel, hanem a hangra, arra a hajlékonyabb, kifejezőbb, lágyabb hangra, melytől tanyái népe közt annyira elszokott. Mely visszavarázsolta a preparandia padjai közé. Mely úgy repesett körülötte, mintha a fiatal-ságát hozná vissza szárnyain. És mintha valami olvadozna a szívében. Valami elrejtőzött, rég nem érintett érzés. A barátságának oly sokáig tárgyaltan érzése.

Az ebéd végével a társaság kártyához ült. A kásonházi tanító azonban nem. Csak nézte a kártyázókat magafeledten, elmerülten. Aztán egyszerre megrázkódott. Kivette az óráját és hirtelen fölkel.

torlott trónjáról, megvetés tárgyává tenni, valáserköles nélküli, embertelen mivoltát minden lehető alkalommal, élesen kidomborítani s az ellenség gúnyolódásait, piszkolódásait, legyávaszásait az erkölcsi fölény teljes átérzésével, a jó ügy iránt való, önfeláldozó lelkesedéssel, nyugodtan és emelt fővel eltűrni: áldozatokkal járó, nehéz, de fenséges, lelkesítő feladata kell, hogy legyen minden nevelőnek, s az emberi haladás, a keresztény műveltség minden igaz barátjának.

Csapkay Sándor.

Ujdonságok.

Nyilatkozat.

Désy Zoltán súlyos vádat emelt Lukács László miniszterelnök ellen. E vád bizonyítását a kormányt képviselő vádhatóság és bíróság által is elfogadott formai kifogásokkal ellenezte, hogy ilyen módon a megvádolt miniszterelnök az elégtétel látszatát és formáját szerezzék meg.

Amde a közéleti tisztességet érintő ez a kérdés a tényállás formális elintézésével és erőszakolt leplezésével el nem intézhető. Módot és alkalmat kívánunk tehát adni Lukács László úrnak, hogy formális elégtétel helyett valóságos elégtételhez juthasson.

Kijelentjük, hogy meggyőződünk a következő tényállás valódiságáról: Lukács László a Magyar Banktól négy millió koronát felülhaladó összeget kapott különböző, az állam és a bank között kötött üzletek, szerződések és egyezségek alkalmával, különösen a só-szerződés meghosszabbításának alkalmával, a Magyar Bank diszkrét kiadásainak tételéből szabad rendelkezésre. Ezt az összeget, habár állami tisztviselő nyugtázta, Lukács László soha az államkincstárba be nem szolgáltatva, azzal soha — mint állami pénzzel — el nem számolt, hanem azt a munkapárt választási költségeinek fedezésére fordította. E nyugtát a Magyar Banknál még most is őriztetnek.

Lukács László tehát azt az alkalmat, midőn az állam nevében járt el, arra használta fel, hogy politikai pártját illegitim vagyoni előnyhöz juttassa és ugyanezen összeg erejéig az államot megkárosítsa.

Ezt a vádat tehát magunk is emeljük és a tények teljes ismeretével, komoly felelősé-

— Már megyek, — mondotta.

— Ugyan már, Radnyai bácsi! — szolt a házigazdám. Hiszen alig egy órája, hogy érkezett.

— Nem, nem. Már mindjárt két órája. Éjfélleg sem vergődöm haza, ha nem indulok. A gyerek is nyugtalanokodnék. Boesánatot kérek, hogy megbontom e kedves társas kört.

Oly szerényen távozott, mint jött. Néhányszor még emlegette „a keblében lángoló hálát”, aztán nekiindult a napfényben szikrázó homoki útnak.

Benn a szobában tovább folyt a játék. Olykor emlegették:

— No, most már valahol a Neszürjhegy-nél vagy Levelesnél ballaghat a Radnyai bácsi!

Uzsonna táján elbúcsuzott a feketeháti tanító is, míg az ásonthalmi estig kocicintgatott velünk. Most már ketten találgatták, hogy merre járhat a kásonházi vagy a feketeháti kolléga, a ki nem sajnálta a hosszú utat, hogy kaputok közt töltsön néhány rövid órát.

Azután utra kelt az ásonthalmi is. És a pusztrára ráborult az est homálya, melyet csak könnyű ezüstpermeteg gyanánt derített föl a hold világa. Valahol tűz világolt, melynek pirosuló udvarán biborszínű kőbor hajóeska gyanánt úszott át valami gem vagy gölya.

günk tudatában elvárjuk, hogy állításainkért törvényes feleletre vonassunk.

Budapest, 1913. február 18-ikán.

Andrássy Gyula gróf,
Apponyi Albert gróf,
Zichy Aladár gróf.

E messzeható fontossággal bíró nyilatkozat után a Lukács-Désy ügyet eltemetni nem lehet. A miniszterelnök nem perelhet többé, mert a perdöntő bizonyítékok világosságát az ő ügye ki nem bírja. Kétségtelen, hogy távoznia kell helyéről s azért a ki a Lukács-regime történetét majdan meg fogja írni, az a fentebbi hatalmas nyilatkozatban lesz kénytelen keresni a Lukács-kabinetet összemorzsoló erkölcsi erőt.

Kinevezések. A folyó évi május hó elsején Trecsénben megalakuló m. kir. 24 ik felmérési felügyelőség főnökévé a m. kir. pénzügyminiszterium kinevezte Weidinger Géza kataszteri főmérnököt Budapestről; — helyettesévé pedig Skála Vince kataszteri mérnököt Munkácsról.

Cimadományozás. Miksik Ákosnak, Nyitra megye törvhat. főállatorvosának Öfelsége a király a m. kir. állategészségügyi felügyelői címet adományozta.

Tanfelügyelői kinevezések. A válás- és közoktatásügyi miniszter Jánossy Gyula Szeged szab. kir. városi tanfelügyelőt a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába, Czeglédy István székesfővárosi kir. s. tanfelügyelőt a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába nevezte ki.

Uj plebános. A dr. Machovich Gyula esperes plebános kanonoki kinevezésével megüresedett tardoskeddi plebániát a hercegrímás Haliczky Béla érseki titkárnak adományozta, a ki helyét e napokban fogja elfoglalni. Az uj plebános eddigi működése biztosítékot nyújt aziránt, hogy Machovich Gyula alkotásait fentartani és lankadatlan tevékenységgel fejleszteni is fogja.

Helyettesítések és előléptetések. Trecsénvármegye főispánja Ujfalu László tb. árvaszéki elnököt helyettes elnökké, Porubszky Endre árvaszéki ülnököt helyettes alelnökké, dr. Mérey Béla tb. főszolgabíró helyettes árvaszéki ülnökké, Kubovics János tb. szolgabíró a puhói járásba helyettes szolgabíróvá, Reviczky Aladár tb. aljegyzőt helyettes aljegyzővé helyettesítette. — továbbá Fodor Adolf köz. gyakornokot 1600 K, Paulik Miklós köz. gyakornokot 1300 K és Karsay Gyula köz. gyakornokot 1000 koronás segélydíjas köz. gyakornokká léptette elő.

Trecsén város uj rendőrkapitánya. Szalavszky Gyula Trecsénvármegye főispánja Badik Béla helyettes rendőrkapitányt Trecsén város rendőrkapitányává végleges minőségben kinevezte.

Okleveles földmérők. Az 1908. évi XXXIX. tc. 4. § ában nyert felhatalmazás alapján Budapesten szervezett „Országos Földmérő Vizsgáló Bizottság” előtt Füssl Emil, Schütz Péter és Radovics Péter nyitrai kataszteri mérnökök a vizsgát sikeresen letették.

Az esztergomi főegyházmegyéből. Varga János nagykeri plebános, az érsekujvári esperesi kerület tanfelügyelő esperese, ugyanazon kerület rendes esperesévé; Simkó Károly tótmegyeri plebános ugyanazon kerület tanfelügyelő esperesévé nevezetett ki. — Ochaba János dejteji plebános elnyerte a vittenezi plebániát; Bokor Ernő vittenezi káppján a dejteji plebánia ideiglenes vezetésével bízott m. g.

Nyilatkozat. Lőrinczy György Nyitra vármegye kir. tanfelügyelője a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén a nagytapolesányi áll. polgári iskolát — egyes újságok közlése szerint — azzal a súlyos váddal illette, hogy a nevezett iskolában a magánvizsgálatok körül ismétellen visszásságot tapasztalt. Mivel ez a vád a tantestület egyetlen tagjára sem vonatkozhatik, az ügy tisztázása céljából Lőrinczy György kir. tanfelügyelőhöz felvilágosításért fordultunk.

Nagytapolesány, 1913. febr. 17.

A nagytapolesányi áll. polg. iskola tantestülete.

Plebánosi installáció.

Dr. Bundala János ujonnan kinevezett nagytapolesányi plebános f. hó 13-án tartotta installációját. Az ünnepély alkalmából délelőtt 9 órakor istentisztelet volt a plebánia templomban, mely után a plebános számos üdvözlést fogadott. Délután 1 órakor az uj plebános a Korona szálló nagytermében 200 terítékű ebédet adott, melyen a kerületi papság teljes számban és a nagytapolesányi intelligenciának színe-java jelent meg. Jó benyomást tett a vendégekre, hogy az ebédnél részt vett ifj. báró Haupt-Stummer Lipót, a kegyúr fia, a ki az ebéd folyamán zajos tetszéssel fogadott felköszöntőt mondott az uj plebánosra, a kegyuraság örömének adva kifejezést a felett, hogy ez a nagyfontosságú plebánia dr. Bundala Jánosban egy mindegy tekintetben jeles és nagyképzettségű vezetőt nyert. Lelkes felköszöntőket mondtak még az ünnepeltet kívül Markovich János kerületi esperes, dr. Janda József nyitrai esperesi, plebános és mások. Az uj plebános működése elé a tapolesányiak nagy és jogosult várakozással néznek.

Olaszországi tanulmányút.

Az Országos Katolikus Szövetség a husvéti szünidő alatt tanárok, tanárnők és tanulók számára olaszországi tanulmányutat rendez, mely Budapestről március 17-én indul és Nápolyon, Pompein, Monte-Cassinon s Rómán át 26-án érkezik vissza. A szövetség az ilyen utazások közművelődési hatására való tekintettel vette föl programjába ennek rendezését. Már eddig erős érdeklődés mutatkozik iránta úgy, hogy jelentős eseményként fog beilleszkedni a tanítással foglalkozók és a tanulók életébe.

Uj adóhivatalok. A trecsénvármegyei közigazgatási bizottság azzal a kérelemmel fordult a pénzügyi minisztériumhoz, hogy Illaván, Vágbesztercén és Kiszuczauj helyen adóhivatalok állitassanak fel.

Közgyűlés. A Nyitra megyei Torna- és Vívó Egyesület f. évi február hó 24-én délután 6 órakor tartja a főgimnázium tornatermében évi rendes közgyűlését, Juhász Sándor elnökléte alatt. A közgyűlés tárgyai: a) A tisztviselők megválasztása 3 évi megbízatással. b) Az egyesületi választmány tagjainak megválasztása. c) Zárószámadás-vizsgáló bizottság megválasztása. d) Az elnökség évi jelentésének tárgyalása e) a következő évi költségvetés megállapítása. f) Az alapszabályok módosítása. g) Esetleges indítványok tárgyalása.

Halálozás. Seltomini Károlyné szül. Filberger Franciska f. hó 13-án életének 73. évében Budapesten hosszas szenvedés után meghalt.

Hatvany-Deutsch Sándor báró főrendiházi tag, f. hó 18-án a nagysurányi cukorgyárban hirtelen meghalt.

Hatvany-Deutsch Sándor kedden reggel utazott feleségével Nagysurányba, hogy szokásos módon ellenőrizze a cukorgyári üzemet. Este Joris és Kolisch gyárigazgatókkal vacsorázott és 9 órakor vonult vissza lakásába. Fél tíz órakor azután, vetkőzés közben, hirtelen rosszul lett, ledőlt az ágyra és néhány perc múlva meghalt. Hatvany-Deutsch Sándor báró hirtelen halála még a közvetlen környezet számára is annál megdöbbentőbb, mert az utóbbi hetekben kitűnően érezte magát, nagyon jókedvű volt és állandóan nagy tervekkel foglalkozott. A családtagokat, köztük vejét, Hirsch Albert dr.-t táviratilag értesítették a halálesetről. A haláleset híre a fővárosban és az egész országban, ahol Hatvany-Deutsch Sándornak nagy gyárai és vállalkozásai voltak, nagy részvétet kelt és a családhoz számos részvét-nyilatkozat érkezett. Az elhunyt után végrendelet nem maradt, néhány héttel ezelőtt, második házassága után foglalkozott ugyan a végrendelezés gondolatával, de az ez irányban való munkát csak tervezet maradt.

Hatvany-Deutsch Sándor báró 1880-ban szerezte meg a válságba került nagysurányi cukorgyárat, s az új vezetés mellett a gyár annyira megzimosodott, hogy most a legelső üzemek egyike az országban. A megkezdett uton tovább haladva, felkeresett olya vidékeket, amelyek mindaddig a cukoriparral kapcsolatos nagy gazdasági előnyök nélkül szükkökdtek, s bebizonyította, hogy azok répatermelésre alkalmasak. Így jött létre a hatvani, a sárvári és az oroszka cukorgyár. 1903-ban a király a főrendiház élethossziglani tagjává nevezte ki. 1909-ben pedig a magyar bárói rangra emelte.

Az elhunyt gyárost f. hó 21-én temették Budapesten, a hol a kerepesi-uti izr. temetőben a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra.

Zhorella István földbirtokos f. é. február hó 17-én, életének 78-ik, boldog házasságának 42. évében hosszú, nagy szenvedés s a halottak szentségeinek ájtatos felvétele után Nagytapolcsányban elhunyt.

Sebák Agoston háztulajdonos f. évi február hó 14-én hosszas és fájdalmas betegség után, a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után, életének 62-ik évében Trecsénben az Urban esendesen elhunyt. Az elhunytban Gáli József trecséni leányiskolai hittanár sógorát gyászolja.

Adler Bernát, a Felvidéki Parcellázó és Gazdasági Bank egyik alapítója és igazgatósági tagja 60 éves korában február 13-án Nyitrán elhunyt.

Nyugodjanak békében!

Felolvasó est a kath. körben.

A „Nyitrai Kath. Kör” 1913. évi február 23-án (vasárnap) este 6 órakor felolvasó estét rendez a következő műsossal: 1. Fuchs R.: Két ábránd. (Zongora, hegedű, viola.) Előadják: dr. Formanek Agost, Stupka Antal, Stettka Teofil. 2. II. Katalin orosz cárnő. Előadás. Tartja: dr. Kopp Tibor, főgimn. tanár. 3. Proch H.: A vak hegedűs. (Ének, zongora, hegedű.) Előadják: Biró Bianka, Fellner Mici úrhölgyek, Filberger V. Belépő díj nincs. A kör a tagok ismerőseit is szívesen látja.

Tanácsnoki választás. Nyitravármegye alispánja, a városi II-od tanácsnoki állás választás útján leendő betöltésének idejét f. hó 26-ára tűzte ki. Az állásra dr. Horváth Ernő az egyedüli pályázó, kinek megválasztása egyhangú lesz.

Kerületi postafelügyelőségek. A pozsonyi postagazgatóság területén három postafelügyelőség létesül: Pozsonyban Ersekújvárott és Zsolnán. Nevezett helyek postafőnökeit a felügyelőségi hatáskörrel összefüggő hivatalos teendők elvégzésére véget 3—4 havi tanfolyamra Budapestre hívták be.

Emlékünnepély. Naranesics Júlia úrhölgy 25 éves működésének emlékére növénydekei f. évi március 2-án délután 5 órakor a Schiller szálló kerthelyiségében *hangversenyt* rendeznek. Belépti jegyek a pénztárnál kaphatók. Belépti díj: ülőhely 2 korona; állóhely 1 korona; diákjegy 40 fillér. Műsor: Jubel-Ouverture C. M. v. Weber, Op. 59, Gyermek Sinfónia, szerkeszté Thiele Richárd. Zongora quartett, E. Winterberg, Op. 49. La Clochette, d'argent Eggehard. Impromptu, Fr. Chopin, Op. 29, Klavier-Concert, v. Mendelssohn, Op. 25. I. Melodrama „Mozart.” Zongora- és harmoniumkísérettel. Marche de Rákóczy, par Berlioz, 6 kézre.

Hegyközségi közgyűlés. Zoborhegyközség közgyűlését f. é. március hó 2-án a városház dísztermében d. e. II órakor tartja meg.

Jótekonycélú mulatság Nagytapolcsányban. A nagytapolcsányi polgárság f. hó 2-án a Korona-szálló nagytermében, Markovich Alajos főbíró védnöksége alatt sikerült farsangi mulatságot rendezett, melynek tiszta jövedelmét a rendezőség a helybeli egyletek közt osztotta szét. És pedig: a kath. legényegylet kapott 68 K-t, az Erzsébet nőegylet 10 K-t, a József főherceg-szanatórium-egylet 10 K-t, az izr. Krajeár-egylet K-t és a város szegényei 10 K-t. — Fölülfizettek a következők: Szulyovszky Gusztáv országgy. képviselő, Dr. Bundala János plébános, Finka Gyula, Selley János plébános 10—10 kor., Markovics Alajos főszolgabíró 5 kor., Simonek Károly 4 kor., Bartaky József v. jegyző, Grosbart Izidor, Kohn Lajos hitelbank igazgató, Meidinger József, Toszeanó Rezső 3—3 kor., Andruska Lajos, Gill Emil, Löwbeer Adolf, Mrela János, Bilik József, Dr. Wieszt Gusztáv, Dr. Tausz Frigyes 2—2 kor., Bezemek Károly, Czigliányi István, Ludvig Lajos, Ruzsieska Norbert, Dr. Welvart Vilmos, Vago Vilmos, Wilof Ferenc, N. N. 1—1 kor. A t. felülfizetőknek ez úton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

Házkutatás. Dr. Homiesko Vladimír trecséni fogorvosnál a mult napokban Pólyik Imre trecséni kir. törvényszéki vizsgálóbíró rendőrközegekkel és két budapesti detektív segítségével házkutatást tartott. A rendőri eljárás azzal a hírrel van összefüggésben, hogy a máramarosmegyei ruthén nép között orosz agitátorok elégedetlenségét szítanak és izgatnak abban az irányban, hogy a ruthének az újonnan alakított görög katolikus püspökségtől elszakadjanak és a schizmára térjenek át. A házkutatás alkalmával dr. Homieskónál orosz szövegű leveleket és nyomtatványokat találtak, melyeket a detektívek elkoboztak és magukkal vittek Máramaroszigetre.

A honvédtüzér-kaszárnya ügyében f. hó 18-án gyűlésezett a városi közgyűlés által kiküldött bizottság. A kaszárnya valószínűleg a sátorábrában épül fel. Minthogy az építési költség túlhaladja a város által felajánlható összeget, a vármegye hozzájárulását fogják kérni. A kaszárnya telkének megszemlélésére március 7-én egy nagyobb bizottság vonul ki a sátorábrába.

Hidvégi társulata Nyitrán. Hidvégi Ernő staggione igazgató egy beadványt intézett a vármegye alispánjához, a melyben engedélyt kér arra, hogy március hó folyamán 15 napig Nyitrán játszassék. A színházi választmány legközelebbi ülésén fogja tárgyalni Hidvégi kérelmét.

Kongregációi tagfelvétel. Az érsekújvári közs. kath. főgimnázium február hó 2-án tartotta ünnepélyes tagfelvételét. A szertartást Ehrhardt Viktor esperes plébános végezte, a ki 25 új tagot vett fel a kongregációba.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon nagyrabecsült urak és hölgyek, kik felejthetetlen férjem, illetve édes atyáink, Kollárik István, végtiszületénél megjelenni és őt az örök pihenő helyére elkísérni kegyesek voltak, fogadják az összes rokonság nevében hálás köszönetünket. *A gyászoló család.*

Uj gazdakör. Felsőmarikón *Gazdakör* alakult 102 taggal. Elnökké Zsudek Gusztáv plébánost választották meg. Eddig már két látogatott előadást is tartottak a körben.

Az Élet c. szépirodalmi képes hetilap február 23-iki számában Krúdy Gyula folytatja Mari, a tél leánya c. regényét, Kanizsai Ferenc elbeszélést írt, humoros novellát Ujhelyi Nándortól találunk. E számban van még Pethő Sándor tanulmánya XIII. Leó pápaságáról, Balázs Béla firenzei levele, Makoldy József cikke a régi erdélyi várakról, Jákó János harcos irata az export-irodalomról és Halasi Andor cikke a magyar kritikáról. Ezenkívül Juhász Gyula, Oláh Gábor és Vas Imre versei, valamint a rendes kritikai és aktuális rovatok és illusztrációk egészítik ki az Élet legfrissebb számát.

Templom a tengerben. 308 évvel ezelőtt a tenger hullámai elsöpörték a földszínről egy kis angol község házeit és a templomát és most, — mint Londonból írják — újra láthatóvá vált az évszázadokkal ezelőtt eltűnt templom. Az istenítélet 1604-ben történt. A fellegetek ostromló hullámok a tenger partján épült községeket mindenestül elsodorták. Egyetlen élőlény sem menekült meg, minden odaveszett. Csupán a templomnak a vízből kiálló keresztje jelezte, hogy ott valami nagy tragédia játszódott le. Pár hét óta a tenger vize annyira visszahúzódott, hogy nemcsak a templom, hanem az udvarán lévő temető is láthatóvá vált. Nagyon sok sirt fedeztek fel és egy napon 36 esontvázat találtak; ezek egyikének a keze mellén össze volt kulesolva. Azonkívül egy szép művi bronzkulcsot és egy címeres pajzsot is találtak. Ezek valószínűleg a sekrestyéből származnak. A templom most már romokban hever.

Vendégszereplés. Szabó Ferenc színigazgató, ki jelenleg Érsekújvárott működik, március hó 1-én egy esti szereplésre Nyitrára jön. A társulat „A cigányprimás” című operettet mutatja be a nyitrai közönségnek.

Elveszett váltó. Just Salamon nagysurányi lakos e hó 14-én egy 750 koronára kiállított váltót elvesztett Nyitrán. A váltó hiányát csak odahaza észlelte. Nyomban telefonon felhívta a nyitrai rendőrséget a váltó keresésére. A rendőrség nyomozása azonban meddő maradt.

A pozsony-, nyitra- és trecsénmegyei cukorrépatermelő gazdák tömörülése. A cukorrépa átvétel körül tapasztalt visszaélések megmozdították a pozsony-, nyitra- és trecsénmegyei gazdákat is, kiket a „Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület” nagygyűlésre hívott össze, hogy a sérelmeket megtárgyalván, megalakítsák a három vármegye cukorrépatermelő gazdáinak szövetségét. A mozgalom élén a „Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület” vezetősége állott s a nagygyűlésen közel háromszáz gazda jelent meg. Az O. M. G. E.-t Krolopp Hugó orsz. képviselő titkár képviselte. Egy albizottságot küldtek ki az alakulás további teendőinek elvégzésére. A gazdák szervezete hivatva lesz a cukorgyárosok karteljével szemben a gazdaközönség érdekeit minden irányban a lehető legerélyesebben megvédelmezni.

Megfulladt gyermek. Kinos halállal mult ki e hó 18-án délelőtt Gulyás János zsellérucai lakos nevelt leánya, a 3 éves Miskolezy Irén. Ebéd közben fött krumpli akadt meg a torkán, minek következtében a gyermek megfulladt.

Kifizette az adósságát című mult számunkban megjelent közleményre vonatkozólag azt a helyreigazítást kaptuk, hogy az a színész, a kire az említett közlemény vonatkozhatik, kifizette ugyan adósságát a vendéglősnek, de tetteles inzultust a vendéglős részéről nem szenvedett. — Annál jobb mind a kettőre nézve.

Szökött katona. Napokkal ezelőtt történt, hogy Dremo Peter garamszentbenedeki születésű 14-ik gyalogezredbeli honvéd megszökött a nyitrai laktanyából. A szökevény egyideig a környéken bujdosott, de a zord időjárás rákényszerítette a bujdosót, hogy meleg hajlék után nézzen. E hó 15-én este egy voraljai ház padlásán húzódott meg. A lakók egyike azonban figyelmes lett a zöreire, melyet a sötétben okozott, a rendőrségre sietett, majd összecsiszította a ház népet, hogy segítkezzenek a tolvaj elfogásánál. A rendőrök éjjel 11 óra tájban egy sarokban meghúzódva lelték fel a „tolvajt”, a kiről később kiderült, hogy nem is tolvaj, hanem katonaszökevény. A rendőrök különben így is jó fogást tettek, mert a katonai őrzőjárat már mindenfelé kereste a gyöngyöletlőt megrágni akaró Dremo Pétert.

Eltűnt gabona. A nyitrai malátagyár részére a napokban egy vagon árpa ékeztett a nyitrai vasúti állomásra. Beszállítás közben, hogy, hogy nem, egy zsák árpa eltűnt az egyik szekérről. Hogy ki volt az eltűntetője, eddig még nem sikerült kinyomozni.

Halálos rosszullét az uton. Valach Péterné szül. Uhrík Mária 70 éves szitvaújfalusi asszonyt e hó 13-án, Nyitrán, a Rákóczi-uton hirtelen rosszullét fogta el. A rendőrök beszállították a kórházba, hol rövid idő múlva kiszünetelt.

Megbokrosodott lovak. Molnár István nyitrai molnár-segéd e hó 14-én lisztet fuvarozott Aujezsky malmából egy helybeli lisztkereskedésbe. Míg a zsákok behordása körül szorgoskodott, lovait őrizetlenül hagyta a Kossuth-téren. A lovak időközben megbokrosodtak. Molnár még idejekorán vette észre a dolgot és a megvadult lovakat megfékezte, mielőtt valamelyes bajt okoztak volna. — Raeska János kápi igazkocsis e hó 16-án szintén magukra hagyta szekérbe fogott lovait a Tóth Vilmos-utcában. A lovak megbokrosodtak és vad száguldással tovairamodtak. Csak az Erzsébet-uton sikerült őket elfogni. Baj ez alkalommal sem történt.

Hivatalos hirdetmény. Közéteszem, hogy a m. kir. nyitrai 14. honvéd gyalogezred folyó évi február hó 26 és 28-án reggel 8 órától délután 4 óráig éles tőténnyel lögyakorlatot fog tartani. *Lövészet helye:* Gerencsértől nyugatra az elleni lőtér. *Zoborhegy és Gerencsér község közötti terület Lőrány:* Gerencsértől nyugatra fekvő Zoborhegy és emlékoszlop felé. A fentjelzett helyen ez időben tartózkodni életveszélyes és tilos.

Nyitrán, 1913. évi február 13-án. *Rédeky* rendőrkapitány.

Ingyenes főzőtanfolyamok asszonyoknak és leányoknak. Diesérendő módon immár majdnem minden nagyobb és közepesebb városban főzőtanfolyamokat rendeznek nők számára, a melyben azt tanítják,

mikép lehet olesón s a mellett mégis jól és izletesen főzni. Említésre méltó, hogy majdnem minden főző-iskola oktatási rendjébe fölvetették azt is, mikép kell a Kathreiner-féle Kneipp malátakávé elkészíteni. A főző-előírásnak megfelelően, a mint az minden ismert eredeti esomagon olvasható, a tanítványok hamar el-sajátítják ezen legjobb kávépótlék helyes főzési módját a derék és értelmes tanítónők útján. Mennyire öröndetes látni, hogy mily áldás terjed szét ama városokban, a melyekben főzőtanfolyamok létesültek! Az italok és ételek helyes készítése módja egész családokat tesz boldoggá.

Közgazdaság.

A Nyitrai Kereskedelmi és Hitelintézet közgyűlése.

A nyitrai kereskedelmi és hitelintézet f. hó 16-án vasárnap d. e. tartotta meg 40 ik rendes közgyűlést. Sulyovszky Gusztáv elnök ur a közgyűlést megnyitván, konstatálja annak határozatképességét, miután 32 részvényes 323 részvénye képviselőben személyesen megjelent; a jegyzőkönyv vezetésére dr. Havas Ármán intézeti ügyészt, a hitelesítésre pedig Deseő Dezső és Freund Gyula részvényes urakat kérte fel. Az igazgatóság jelentés meleg szavakban emlékezik meg az évközben elhunyt Tombor Kornél urról, a felügyelő bizottság elnökéről, kinek emléke jegyzőkönyvileg megörökített.

A jelentés megemlékezik még az intézet beléletében végbement fontos változásról és pedig Pollák Izidor vezérigazgató visszalépéséről. Pollák vezérigazgató 22 évig vezette az intézet ügyeit nagy körültekintéssel és buzgósággal, mely kitűnő tulajdonságainak köszönhető, hogy az intézet nagy virágzásnak indult és a megye legelső és legszolidabb pénzintézetei közt helyet foglalhat. Pollák Izidor vezérigazgató ur különben továbbra is tagja marad az igazgatóságnak.

A vezérigazgatói állásra az intézet helyettes igazgatója Misner Zsigmond ur választatott meg, ki már több mint 27 éve működik az intézetnél.

Az üzleti részre áttérve rövid vonásokban eseteli a jelentés a múlt évben dult nagy pénz- és hitelkriszist, ugyszintén a mi vidékünkön kitört specialis cukorrépa-válságot, mely gazdáinknak óriási károkat okozott, melyektől azonban az intézet teljesen ment volt.

A betétek 3212276 korona 40 fillérre, tehát 92214 koronával emelkedtek, ami az intézettel szemben nyilvánuló bizalomnak legjobb fokmérője. A váltótáca 233009 K. 01 fill., az adósk számlája 123540 korona 15 fillér emelkedést mutat fel, a teljes mérlegvagyon pedig 4535000.— koronától 4895000 koronára,

tehát 360000 koronával emelkedett. A nyereség 81090 korona 80 fillért tett ki és teljesen kielégítő, ámbár az értékpapiroknál — állampapírok és záloglevelek — több mint 12000 korona veszteséget kellett leírni.

Az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság jelentése öröndetes tudomásul vétett és elfogadtatott a nyereség felosztása iránti indítvány, mely szerint a 81090 kor. 80 fillért tevő nyereségből az alapszabályszerű jutalékok, valamint a tartalékalap, házalap és nyugdíjalap javadalmazására, a jutalmazások és jótékony célú adakozások levonása után részvényenként mint eddig 30 kor., tehát összesen 60000 kor. február 17-étől fogva kifizetessék, a fenmaradó 3000 korona pedig az 1913. év javára előírassék.

A közgyűlés ugy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta és a forda szerint az igazgatóságból kilépett dr. Gyürky Géza, Langhammer Vince, Pongrácz Kálmán, Rencz László és Szirányi Géza urakat egyhangulag újra megválasztotta.

A felügyelő-bizottságba Csernyák Rezső, Szeghő Lipót és dr. Klobusiczky Károly urak mint rendes- és Csernyánszky és Ronchetti Oszkár urak mint póttagok szintén egyhangulag megválasztattak.

A közgyűlést követő igazgatósági alakuló ülésen Szulyovszky Gusztáv ur elnökké, Pongrácz Kálmán és dr. Gyürky Géza alelnökké közfelkiáltással megválasztattak.

A többtermelés kérdéséhez.

Egy gazda olvasónk írja hozzánk a következő sorokat: Hogy földünk minél többet teremjen, az a célja ma nagy és kigazdának egyaránt. És én a magam tapasztalatát mondom. Mióta szőlőmet állati trágyával és pedig a Budapest Kőbányai trágyaszárítógár által forgalomba hozott szárított sertéstrágyával javított, remek terméseket érek el. Batran mondhatom, hogy a szárított kőbányai hízó sertéstrágya csodás eredményeket szolgáltat nemcsak kalászos és kapás növényeknél, de nevezetesen a szőlő, dinnye, gyümölcsösök és konyhakertek termését több mint kétszeresre növeli. A kőbányai szárított hízó sertéstrágya hatása mindig teljesen biztos, kimaradhatatlan és gazdaságossága abban rejlik, hogy mindaz, amit a növény rögtön az első évben belőle fel nem használ készletként megmarad a földben mintegy elraktározva, hogy azután a következő évben jusson érvényre; ebből magyarázható a szárított sertéstrágyának sokszorosan bebizonyosodott előnyös utóhatása.

Figyelmet érdemel azon körülmény is, hogy a kőbányai szárított sertéstrágya a növényt megerősíti és így ellentállóvá teszi mindenféle növényi betegségekkel szemben, a beérést elősegíti és így éppen a normális érés idejében állani szokott elemi csapások ellen nyújt védelmet. A kőbányai szárított hízó sertéstrágya foszforsav, káli és nitrogén tartalmánál fogva teljes trágyázásra alkalmas, de a tiposus szervetlen trágya-alkatrészeket kívül tetemes mennyiségű szerves trágyaanyagokat is tartalmaz.

A trágyát előállító gyár a Budapest Kőbányai Trágyaszárítógár Bucsányi, Schietrumpf és Társa, Budapest, IX. Üllői út 21. 15 éves tapasztalat és a gazdák elismerő levelei alapján a legelőnyösebb terméseredményekről számolhat be és a levelek másodlatát közjegyzőileg hitelesítve kívánatra szívesen és ingyen meg is küldi. Tessék ezt a kis füzetet elolvasni és minden kételye megszűnik.

Irodalom.

Áldások. A megszentelt tárgyakkal nyerhető búcsu-kegyelmek magyarázata. Egybe-állította: Pala Ferenc áldozópap. Bővítette: Tantos Ferenc áldozópap. Második bővített kiadás. Kiadja: A Rózsafüzér-készítő Házipar Kalocsán Ara 24 fill.

Április havában jelent meg ez a kis könyvecske első ízben s pár hét alatt annyira elkaptokták, hogy mindjárt új kiadásról kellett gondoskodni. Ilyesmí a mi irodalmi viszonyaink mellett ritka jelenség. E siker is azt mutatja, hogy a könyvecske valóban hézagpótló munka.

Megnyitja ez a füzet a hívek számára a búcsú-kegyelmek forrását. Röviden — mindössze 50 lapon — összefoglalja a megszentelt tárgyakra és a hozzájuk kötött búcsukra

vonatkozó tudnivalókat. Külön fejezetek szólnak a búcsu fogalmáról meg a búcsuk elnyerésének feltételeiről, a pápai áldásról, a keresztút végzéséről s a megszentelt keresztekkel (haldoklók keresztje, stációs kereszt, „cties quoties” kereszt) nyerhető búcsukról. Ismerteti a rózsafüzér történetét s elsorolja a sz. Domonkos-rózsafüzérhez kötött búcsukat (Domonkos-, Birgitta-, hollandi búcsu.) A harmadik rész a skapulákról s a skapulárpótló érmekről nyújt fölvilágosítást. Végül a papoknak szóló függelék útmutatást ad a különféle fakultások beszerzésére s tartalmazza az olvasók és skapulárek megáldásának, illetve feladásának formuláit. Ezen új résszel még praktikusabbá vált ezen nélkülözhetetlen útmutató.

Telefon.

Nagytapolcsány. Díjazás nem jár érte, tessék a tanfelügyelőtől esetleg kapott felvilágosítást is közzé tenni, mert most már az ügyet a nyilvánosság előtt kell tisztázni.

Cs. S. A közlemény már meg volt törölve, mikor a pótlást megkaptuk. A cikk enélkül is úgy alakilag, mint tartalmilag teljes egészet alkot.

Eladó ház és hajlék.

Deák-utca 4-ik számú ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás a tulajdonosnál, Plébánia-utca 12. szám alatt. — **Zoboron,** Emlék-uton fekvő szőlő, 165. számú hajlék, mely 2 szoba, konyha, veranda és mellékhelyiségek-ből áll, **kút** jó ivó vízzel, két hold föld szép árnyékos hely, sok gyümölcsfával eladó. — Felvilágosítás ugyanott. 28. 3-4.

Harmónium

előkelő valódi Zimmerman féle kellemes hanggal, öt oktávás, tiz regiszter, két térd-regiszterrel teljesen új állapotban 300 K. eladó. R. k. kántornál, Poroszka. (Trencsén m.) 36. 1-2.

Magyar kir. országos központi minta pince aszú, szamorodni, csemege és asztali borok, :: továbbá kitűnő minőségű ::

palack borok

nálam kaphatók.

Tokaji aszú	K. 5.—
Tokaji aszú	" 4.—
Tokaji aszú	" 2.—
Tokaji szamorodni	" 2.—
Neszmélyi bor fehér	" 1.30
Kisbéri bor fehér	" 1.30
Muskotályi bor fehér	" 2.—
Leányka bor fehér	" 2.—
Szekszárdi vörös	" 1.50
Villányi vörös	" 1.50

Zobori palack borok:

Egy liter zobori asztali	K. 1.—
Egy liter zoborgyöngye	" 1.30
Egy liter zobori rizling	" 1.30
Egy liter Burgundi vörös	" 1.40

Üres literes palackot 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede kereskedő és szőlőbirtokos Nyitrán. 142 41-52

Legujabb divatú hajpótlékok, vendég hajak, hajfonatok, hajbetétek, fűrt-chignonok és transzformációk készülnek s kész állapotban is a legolcsóbban kaphatók

GOMBÁRIK ISTVÁN
FODRÁSZ-ÜZLETÉBEN NYITRÁN,
TÓTH VILMOS-UTCA 29. SZÁM.

Ugyanott egy fiu tanulónak felvétetik.

2630/913. p. szám.

Hirdetmény.

Bozsek Bálint nagykovallói lakos, Nagykovalló község általános tagosításának megengedése iránt 158/913. sz. alatt kérvényt nyújtván be, a kir. törvényszék a kérelem tárgyalására határidőül **1913. évi április hó 14.** napjának délelőtti 9 óráját Nagykovalló község házához kitézi s erre az összes tagosító érdekeltséget ezen hirdetménnyel megidézi s az eljárás fogantatására véget az összes iratokat a kiküldött Links István, kir. törvényszéki bírónak kiadja.

A kir. törvényszék figyelmezteti az érdekelteket, hogy a földművelésügyi miniszter úr 1912. évi november 27. napján 122273/VI. 3. szám alatt azt a határozatot hozta, hogy az általános tagosításba a községi belsőségek, a cs. és kir. esaládi uradalom tulajdonát képező majorsági birtok és a községi kiváltságosok tulajdonát képező, a „Nyivki u svaty Anny” dűlőben fekvő s a belsőségekkel összefüggő gazdasági terület kivételével a község egész határának egész területe bevonandó és hogy a tagosítás a községre hasznos és célszerűen keresztülvihető.

Ennélfogva az 1909. évi 30. I. M. számú rendelet 52. és 54. §-a értelmében a bíróság a tagosítást el fogja rendelni, ha a tagosítást kívánók birtoka a község tagosítandó területének egynegyed részét kiteszi. Az állami, törvényhatósági és községi vagyon, a közalapítványi javak, a közintézetek, a gyámság és gondnokság alatt levők birtoka a tagosítást kívánók birtokához fog számíttatni, a tárgyaláson meg nem jelenő felek pedig úgy fognak tekintetűni, mint a kik a tagosításba beleegyeznek.

Nyitrán, 1913. évi február hó 11-én A kir. törvényszék, mint urbéri bíróság. Kiad.: Nyékhegyi s. k. elnök, Links s. k. kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül:
Kirchner,
kezelő.

31. 1-1.

8157/1912. t. k. szám.

Hirdetmény.

Jaskafalva, Apátkolos, Nagykoslos, Nyitraperjes községeknek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítetvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez az azal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, a kik valamely teherrel átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22 §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1913. évi július hó 31. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki idő-

közben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1913. évi július hó 31. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben fel-

szólásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1913. évi július hó 31. napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is esatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A nagytapolesányi kir. járásbíró mint tlkvi hatóság 1912. évi december hó 28-án.

Váray,
kir. bíró.

32. 1-3.

Adametz Alajos kárpitos-mester
Nyitra, Tóth Vilmos-utca 15.

Elvállalok a szakba vágó bármily munkát jutányos áron. — Jávításokat lelkiismeretesen végzem. Több éven át nagyobb városokban — Teschen, Bécs, stb. — szerzett tapasztalataim folytán a legkényesebb igényeket megelégedésre kielégíthetem.

Egyszerű levelező-lapon való meghívásra a helyszínére — rövid időn belül — utazom. A nagybecsűt közönség szives pártfogásáért eszedezem, maradok kiv. tisztelettel

141. 13-26.

Ugyanitt egy fiu tanulónak felvétetik

Ugyanitt egy fiu tanulónak felvétetik

Adametz Alajos, kárpitos.

Benedek Testvérek
elsőrendű úri és egyenruha szabók
Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 7. sz.

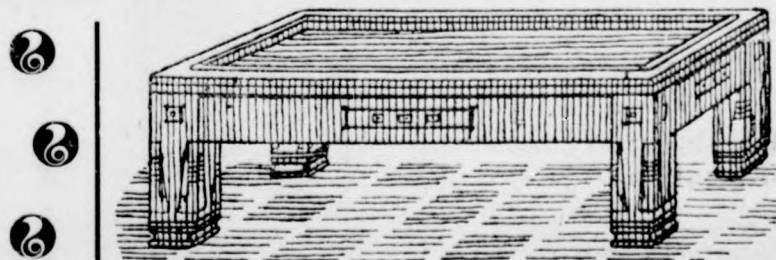
Tisztelettel értesítjük, hogy Tóth Vilmos-utca 15. szám alatti üzletünket áthelyeztük Tóth Vilmos-utca 7. sz. alá. Becses tudomására adjuk a n. é. közönségnek, hogy raktárunkat kibővítettük és nagy választékban tartunk elsőrendű angol- és magyar gyártmányú szöveteket.

30 1-10

Amerikai szisztema szerint külön osztály készpénz fizetés mellett készítünk elsőrendű szövetből egy teljes öltönyt 60-66 koronáért, felöltőt 66-70 koronáért mérték szerint.

Aranyéremmel kitüntetve.

PÁLLÁN HENRIK UTÓDA STYASZNY JÓZSEF
ELSŐ ERDÉLYI BILLARD-ASZTALOS GYÁRA
KOLOZSVÁR, DÁVID FERENC-UTCA 3. SZÁM

185. 12-52.

Elvállal: Kávéházak, körök, egyletek teljes berendezését. Új tekeasztal készitést minden stílusban és bármely e szakmába vágó munkát. Saját készitésű jégsekrenyekből állandó nagy raktár. :: Készit: Gummi-betéteket, behuzásokat, lyukvarráásokat, dobmandenel felvankosozást, dákó-jávításokat stb. Billardgolyók állandóan raktáron vannak. Új és átalakitott billard-aszta-
lokot állandóan raktáron tartok.

**Fölolvasónő
kerestetik
napi pár
órára.**

34. 1-1.

Jelentkezhetni: **Bottyán-
utca 5. sz. a. II. emelet.**

Széna, elsőrendű

akár 1911., akár 1912. évi
termésből körülbelül :::
100 métermázsa eladó.

Bővebbet: **Jakabovics János** plebánosnál,
Özdöge, u. posta: Zsitvaföldemes. 35. 1-2.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSBEN

WEIGL ANTAL

PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai
gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi
urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

**továbbá: reverendákat,
cimadákat, biretumokat,
mucetumokat, bundákat**

stb. izlésesen, pontosan és
a legjutányosabb áron.

**Vidéki rendeléseket pontosan és
a lehető leggyorsabban eszközöl.**

13. 6-52.

Több kiállításon
kitüntetve.
Megbízható
munkaerők.

Juhari Károly templomfestő

Nyitra, Erzsébet-út II. sz.

Ajánlja elsőrendű műtermét főt.
klérus nagybecsű figyelmébe min-
dennemű templomdiszítési és fel-
szerelési munkálatokra. xxxxxxx

Ugyanott a legfinomabb kivitelű
öntvény- és faszobrok kaphatók.

Különleges
anyagok.

A legjutányo-
sabb áruk.

4 8-12

Hirdetések

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE”
számára igen jutányos áron
felvétetnek Nyitrán, Huszár-
István úr könyv- és papir-
kereskedésében, — ugyanitt
a lapra is elő lehet fizetni.

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészete

Telefon 70-01. Velencei és üveg mozaik Telefon 70-01.
:: intézete ::

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Készít művészi kivitelű festett TEPLOMABLAKOKAT

8. 8-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-
egyszerűbbtől a leggazdagabb
kivitelig jutányos áruk mellett.

1909. évben készült munkák:

Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hódsági templom Bács m. 15 nagy
ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátoraljaújhely 8 nagy ablak.
— Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és
Kohalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti
örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. —
Továbbá a Tornayosi, Nemetprónai és Trencsényi templom festett ablakai.

Színes mintarajzokat díjmentesen küldök. :: ::
Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után.
Kívánatra költségetem a helyszínre utazom.

Telefonszám 144. Telefonszám 144.

STÖCKER JENŐ PUSKAMŰVES

kir. törvényszéki hites fegyverszakértő

NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 28. SZÁM.

Ajánlja a legmegbízhatóbb
elsőrangú vadászfegyvereit.
Képviselete: a **Cogswell &
Harrison London, Clab-
rough & Johnstone Bir-
mingham, J. Springer's
Erben** cs. kir. kamarai szál-
litók **Wien, J. B. Rongé**

fiels Liége, Gustav Genschow & Co. Berlin világhírű gyártmányoknak.

Duplacsövű Lancaster vadászfegyver alsó kulccsal „Steyr”, „Browning”, „Olemt”, „Pieper” auto-
34. — koronától, ugyanaz Toplever zárral (kakas matikus 7 és 8 lövetű pisztolyok eredeti gyári
közötti kulccsal) 42. — koronától feljebb. Brow-
ning seretes önműködő 5 lövetű fegyver cal. 12
és 16 öbber eredeti gyári áron 210. — korona. 75 k. Revolverek 6 lövetű 5 k. Flobert fegyverek 14
kor.-tól, flobert pisztolyok 2.40 kor.-tól feljebb.

Azonkívül mindennemű fegyverek, vadászati és sportcikket, löszerek stb. nagy válasz-
tékban. Fegyvereim általam pontosan vannak belőve, 2 évi jótállás minden fegyverért.

Töltött füstös és füst nélküli töltények Kropatschek fegyver használt
minden öbnagyságban naponta frissen töltve. 8 lövetű cal. 11-2 24 korona.

Villany zseblámpák 2 kor. 40 fillértől, öngyújtók I. — koronától feljebb nagy választékban kaphatók.

137 24-52